INFORMATICĂ · CLASA A X-A · RECAPITULARE · LECȚIA 13

Recapitulare: materia clasei a X-a în formatul Bac

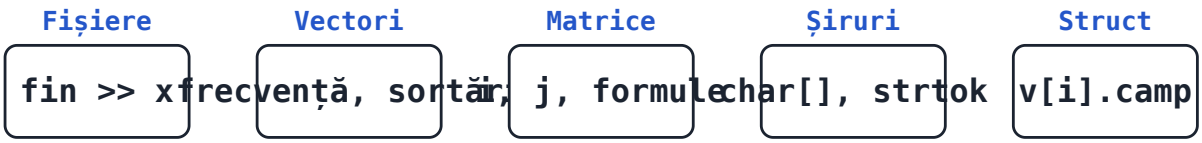
Durată: 60 min Nivel: mate-info (Bac) Înainte: lecțiile x-01, x-07, x-09, x-11, x-12

CE VEI ȘTI DUPĂ LECȚIE

- Rezolvi itemii II.2 și II.3 (șiruri de caractere, structuri, matrice) în timp de examen.
- Rezolvi o problemă III.3 cu fișier și algoritm eficient, inclusiv descrierea metodei.
- Îți faci o listă proprie de greșeli de evitat.

1. Ideea: ai deja uneltele, trebuie să le alegi

Clasa a X-a ți-a dat cinci „unelte". La Bac nu ți se spune pe care s-o folosești, de aceea o parte din lucru este să **recunoști tiparul** din enunț.

la Bac le combini: text din fișier, vector de structuri, matrice construită cu formulă

Cele 5 unelte

Dacă în enunț vezi...	Folosești	Lecția
„fișierul `bac.txt` conține...", până la 10^6 numere	`ifstream`, `while (fin >> x)`, **fără vector**	X.1
„elementele tabloului", ștergere, inserare	vector, doi indici	X.3
„valori mici", „de câte ori apare"	vector de frecvență	X.6
„secvență", „consecutive"	o parcurgere cu `lung`, `lmax`	X.7
„n linii și n coloane", „diagonală", „construiește tabloul"	matrice, formula `a[i][j]`	X.8, X.9
„cuvânt", „text", „litere", „vocale"	`char[]`, `strtok`, ASCII	X.10, X.11
„nume, an, preț", „variabila memorează datele despre..."	`struct`, vector de structuri	X.12

2. Planul de lucru pentru un subiect

Subiect	Timp orientativ (din 180 min)	Sfat
I (grile)	25–30 min	tabel de valori pe ciornă; elimină variantele imposibile
II.1 (pseudocod)	25 min	a) tabel, b) verifică valorile, c) program complet, d) atenție la condiția negată
II.2 + II.3	25 min	declarări corecte, citește exact numele variabilelor date
III.1 (subprogram)	25 min	doar definiția subprogramului, fără `main` dacă nu se cere
III.2 (program)	25 min	citire, prelucrare, afișare exact în formatul cerut
III.3 (eficiență)	30 min	a) descriere + justificare, b) program care citește din fișier
verificare	15 min	relecturează `;`, acolade, tipuri, numele fișierului

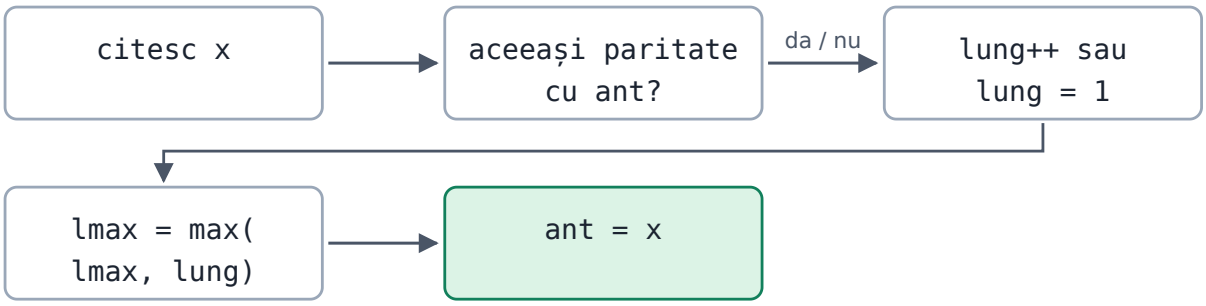
DE CE AȘA?

De ce Subiectul I primește cel mai puțin timp pe item? Fiecare grilă se rezolvă cu un tabel de valori pe ciornă, în 2–3 minute. Dacă rămâi blocat la una, treci mai departe și revii: punctajul unei grile este același cu al oricăreia dintre celelalte.

3. Problemă tip III.3 rezolvată

Enunț. Fișierul `bac.txt` conține un șir de cel mult 10^6 numere naturale din intervalul $[1, 10^9]$. Se cere lungimea maximă a unei secvențe de numere consecutive din șir care au aceeași paritate. Proiectați un algoritm eficient din punctul de vedere al timpului de executare și al memoriei utilizate.

a) Descrierea metodei. Se citesc numerele din fișier unul câte unul, păstrând doar numărul anterior. Pentru fiecare număr citit se verifică dacă are aceeași paritate cu anteriorul: dacă da, lungimea secvenței curente crește cu 1, altfel lungimea redevine 1. După fiecare actualizare se compară lungimea curentă cu maximul. Algoritmul este eficient ca timp, deoarece datele sunt parcurse o singură dată (complexitate liniară), și ca memorie, deoarece se folosesc doar câteva variabile simple, indiferent de numărul de valori din fișier.

repetă pentru fiecare număr din fișier; la final afișezi lmax

Metoda

b) Programul.

```cpp
#include <iostream>
#include <fstream>
using namespace std;

int main()
{
    ifstream fin("bac.txt");
    int ant, x, lung = 1, lmax = 1;
    fin >> ant;
    while (fin >> x)
    {
        if (x % 2 == ant % 2) lung++;
        else lung = 1;
        if (lung > lmax) lmax = lung;
        ant = x;
    }
    cout << lmax;
    return 0;
}
```

DE CE AȘA?

De ce nu citim totul într-un vector? Pot fi 10^6 numere; un vector cu 10^6 `int` ocupă ~4 MB, ceea ce încape, dar enunțul cere explicit *memorie eficientă*. Algoritmul are nevoie doar de numărul anterior, deci păstrăm doar atât. **De ce `lung = 1` (nu 0) la ruperea secvenței?** Numărul curent începe o secvență nouă, care are deja un element.

Urmărire pentru `3 5 2 4 6 7`:

x	ant	aceeași paritate?	lung	lmax
(3 citit în `ant`)			1	1
5	3	da (impare)	2	2
2	5	nu	1	2
4	2	da (pare)	2	2
6	4	da	3	3

x	ant	aceeași paritate?	lung	lmax
7	6	nu	1	3

Se afișează 3 (secvența `2 4 6`).

Intrare (conținutul fișierului) / ieșire

Fișier	Ieșire
`3 5 2 4 6 7`	`3`
`8`	`1`

LA BAC

Un algoritm care memorează toate numerele într-un vector și apoi le parcurge primește punctaj parțial la eficiență (memorie neconstantă). Unul cu două bucle imbricate ($O(n^2)$) pierde și punctajul de timp. Descrierea metodei **în cuvinte** (varianta a) se punctează separat: scrie-o chiar dacă programul nu iese.

4. Greșelile care costă cele mai multe puncte

ATENȚIE — GREȘELI FRECVENTE

> - Numele fișierului scris greșit sau citit cu `cin` în loc de `fin`. - Afișare în alt format decât cel cerut (spații, rânduri noi, mesaje în plus). - Variabile neinițializate (sume, contoare, maxime). - Depășire de tip: produse și sume mari în `int`. - `strtok` care distruge textul de care mai ai nevoie. - La matrice: inversarea lui `n` (linii) cu `m` (coloane). - Uitarea cazului „nu există" (afișează mesajul cerut!). - Terminatorul `'\0'` uitat după ștergeri în șiruri.

5. Mini-test de Bac (60 de minute)

Rezolvă pe hârtie, apoi verifică la final. Fiecare grilă are o singură variantă corectă.

Subiectul I (8 grile)

1. Ce afișează?

```
int v[] = {4, 7, 1, 9}, i = 0;
while (v[i] % 2 == 0) i++;
cout << i;
```

a) 0 b) 1 c) 2 d) 3

2. Fișierul `a.in` conține `3 8 5 6 10`. Ce afișează?

```
ifstream fin("a.in"); int x, c = 0;
while (fin >> x) if (x > 5) c++;
cout << c;
```

a) 2 b) 3 c) 4 d) 5

3. Matricea 4×4 are `a[i][j] = i - j` (indici de la 1). Care este suma elementelor de pe diagonala secundară? a) −6 b) 0 c) 6 d) 4

4. Ce afișează?

```
char s[] = "informatica";
cout << strlen(s) << ' ' << s[strlen(s) - 1];
```

a) `10 a` b) `11 a` c) `11 \0` d) `12 a`

5. Ce afișează?

```
char s[20] = "bac";
strcat(s, "2026");
cout << strlen(s);
```

a) 4 b) 6 c) 7 d) 20

6. Se dă `struct P { int x, y; } a = {2, 5}, b = {4, 1};`. Care expresie are valoarea 1? a) `a == b` b) `a.x > b.x` c) `a.x < b.x && a.y > b.y` d) `P.x == 2`

7. În tabloul `(2, 4, 6, 8, 10, 12, 14)` se caută `x = 12` cu căutare binară (`st = 1`, `dr = 7`, `mij = (st + dr) / 2`). De câte ori se compară `x` cu un element al tabloului până la găsire? a) 1 b) 2 c) 3 d) 4

8. Pentru `a = (3, 1, 4, 1, 5)` și `s[i] = s[i-1] + a[i]`, care este suma `a[2] + a[3] + a[4]`, calculată ca `s[4] - s[1]`? a) 5 b) 6 c) 8 d) 9

Subiectul II (3 exerciții)

II.1 (șiruri). Un text are cel mult 100 de caractere; cuvintele sale, formate din litere mici, sunt separate prin câte un spațiu. Scrie un program care afișează, pe câte o linie, cuvintele care sunt palindroame. Dacă nu există, afișează `nu exista`.

II.2 (struct). Se citesc `n` (≤ 100) produse, fiecare cu denumire (un cuvânt) și preț (număr întreg). Afișează denumirile produselor cu prețul maxim, în ordinea citirii.

II.3 (matrice). Se citește `n` (2 ≤ n ≤ 20). Construiește în memorie un tablou cu `n` linii și `n` coloane în care elementele de pe cele două diagonale sunt egale cu 1, iar celelalte cu 0. Afișează tabloul.

Subiectul III (eficiență)

Fișierul `numere.txt` conține cel mult 10^6 numere naturale. Se cere lungimea celei mai lungi secvențe **strict crescătoare** de elemente consecutive. a) Descrie metoda; b) scrie programul.

6. Greșeli frecvente (fișa de reținut)

Greșeala	Efect	Corect
vector de 10^6 elemente „pentru siguranță”	memorie / punctaj eficiență	doar variabile simple
`cin` în loc de `fin`	nu citește fișierul	`fin >> x`
linii vs. coloane inversate	tablou transpus	`i` pentru linii, `j` pentru coloane

Greșeala	Efect	Corect
`==` pe șiruri / structuri	compară adrese / nu compilează	`strcmp`, câmp cu câmp
uitat „nu exista”	pierzi punctul de la caz particular	tratează explicit

7. La BAC

> **LA BAC**
>
> Barem: pentru un program complet se acordă puncte pe etape (declarări, citire, prelucrare, afișare). Chiar un program cu o mică greșeală de logică primește majoritatea punctelor dacă etapele sunt vizibile. Nu lăsa foaia goală.

8. Mai departe (pentru cine vrea mai mult)

Cronometrează-te. la un subiect real de la `subiecte.edu.ro` (varianta C++), setează 3 ore și lucrează pe hârtie, ca la examen. Corectează cu baremul și notează unde pierzi puncte: de obicei se repetă aceleași 3–4 greșeli.

Subiectul III.3 cu 10^6 numere. Antrenează-te pe probleme cu fișiere mari: la `pbinfo`, caută „bac” în titlu. Obișnuiește-te să te întrebi: „am nevoie de tot vectorul?”

Ce urmează la clasa a XI-a. Subprograme, recursivitate, backtracking, grafuri și arbori. Tot ce ai învățat acum (vectori, matrice, șiruri, struct) devine „materia primă” a acestor algoritmi.

Rezumat

- Recunoaște tiparul din enunț: fișier + parcurgere, frecvențe, secvențe, matrice cu formulă, șiruri, struct.
- III.3: descrie metoda, apoi programează cu o singură parcurgere și memorie constantă.
- Scrie toate etapele: declarări, citire, prelucrare, afișare, cazul „nu există”.
- Fă greșelile *acum*, pe hârtie, nu la examen.

Probleme de lucru (pbinfo)

Începe cu acestea, în ordine: sunt alese să urmeze pașii din lecție.

- [ ] `#2809` **crescator1** — medie
  Format III.3: fișier mare, o singură parcurgere.
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2809/crescator1
- [ ] `#2827` **sir12** — medie
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2827/sir12
- [ ] `#2825` **chenar2** — ușoară
  Format II.3: construire matrice.
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2825/chenar2

Temă (pbinfo)

Trimite soluțiile pe pbinfo și notează punctajul obținut. Bifează ce ai terminat.

- [ ] #2834 **sir13** — medie
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2834/sir13
- [ ] #2824 **numere25** — medie
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2824/numere25
- [ ] #2839 **parimpar1** — medie
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2839/parimpar1
- [ ] #2807 **matrice10** — ușoară
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2807/matrice10
- [ ] #2797 **cuvinte9** — ușoară
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2797/cuvinte9
- [ ] #2304 **cuvinte7** — ușoară
  https://www.pbinfo.ro/probleme/2304/cuvinte7

Grile din subiectele de BAC (pbinfo)

Exerciții de tip grilă din variantele de Bacalaureat, rezolvate online pe pbinfo, cu verificare automată a răspunsului.

- [ ] #1034 **Exercițiul #1034**
  program cu vector dat: ce valoare se afișează
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=1034
- [ ] #415 **Exercițiul #415**
  condiția în care nu există cea mai mare valoare strict negativă dintr-un tablou
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=415
- [ ] #1050 **Exercițiul #1050**
  interclasarea a două tablouri date: succesiunea obținută
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=1050
- [ ] #1051 **Exercițiul #1051**
  căutare binară: pașii pentru x dat
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=1051
- [ ] #333 **Exercițiul #333**
  șiruri: secvența care verifică dacă un șir este palindrom
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=333
- [ ] #514 **Exercițiul #514**
  strlen("bine")
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=514

- [ ] #107 **Exercițiul #107**
  declararea corectă a unei variabile de tip structură
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=107

- [ ] #212 **Exercițiul #212**
  câte elemente sunt strict deasupra diagonalei secundare
  https://www.pbinfo.ro/?pagina=itemi-evaluare&id=212

Citește și exersează în plus

- Subiecte de la examene (Bac) https://www.pbinfo.ro/articole/16/subiecte-de-la-examene
- Subiecte de Bac (site-ul Ministerului Educației) — subiectele și baremele oficiale pe ani; caută „Informatică” (de verificat linkul înainte de publicare) https://subiecte.edu.ro/
- Kilonova — probleme și concursuri românești — probleme de algoritmică în limba română, cu corector automat https://kilonova.ro/
- InfoArena — arhiva educațională — clasic pentru pregătirea olimpiadei; probleme cu fișiere .in/.out ca la Bac https://www.infoarena.ro/

Răspunsuri

Mini-test de Bac

Subiectul I: 1-b, 2-b, 3-b, 4-b, 5-c, 6-c, 7-b, 8-b.

1. `v[0] = 4` e par, `i` devine 1; `v[1] = 7` e impar, bucla se oprește: **1**.
2. Numerele mai mari ca 5: 8, 6, 10 → **3**.
3. Pentru `i + j = 5`: `a[1][4] = −3`, `a[2][3] = −1`, `a[3][2] = 1`, `a[4][1] = 3`; suma este **0**.
4. `informatica` are 11 litere, iar ultimul caracter este `a`: **`11 a`**.
5. `"bac2026"` are 3 + 4 = **7** caractere (20 este dimensiunea tabloului, nu lungimea șirului).
6. `2 < 4` și `5 > 1`: expresia **c** este adevărată. (a nu compilează; b este falsă; d folosește numele tipului în loc de variabilă.)
7. `mij = 4` → `a[4] = 8 < 12`, `st = 5`; `mij = 6` → `a[6] = 12`, găsit. **2** comparații.
8. `s = (3, 4, 8, 9, 14)`; `s[4] − s[1] = 9 − 3 =` **6** (1 + 4 + 1).

II.1

```cpp
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

char s[101];

int main()
{
    cin.getline(s, 101);
    bool gasit = false;
    for (char *p = strtok(s, " "); p; p = strtok(NULL, " "))
    {
        int n = strlen(p);
        bool pal = true;
        for (int i = 0; i < n / 2; i++)
            if (p[i] != p[n - 1 - i]) pal = false;
        if (pal)
        {
            cout << p << '\n';
            gasit = true;
        }
    }
    if (!gasit) cout << "nu exista";
    return 0;
}
```

Observă: un cuvânt cu o singură literă (`a`) este palindrom (n/2 = 0 pași, `pal` rămâne adevărat).

II.2

```cpp
#include <iostream>
using namespace std;

struct produs { char den[31]; int pret; };
produs v[101];

int main()
{
    int n, mx = 0;
    cin >> n;
    for (int i = 1; i <= n; i++)
    {
        cin >> v[i].den >> v[i].pret;
        if (v[i].pret > mx) mx = v[i].pret;
    }
    for (int i = 1; i <= n; i++)
        if (v[i].pret == mx) cout << v[i].den << '\n';
    return 0;
}
```

II.3

```cpp
#include <iostream>
using namespace std;

int a[21][21], n;

int main()
{
    cin >> n;
    for (int i = 1; i <= n; i++)
        for (int j = 1; j <= n; j++)
            a[i][j] = (i == j || i + j == n + 1) ? 1 : 0;
    for (int i = 1; i <= n; i++)
    {
        for (int j = 1; j <= n; j++) cout << a[i][j] << ' ';
        cout << '\n';
    }
    return 0;
}
```

Subiectul III

a) **Metoda.** Citesc numerele pe rând și păstrez doar numărul anterior. Dacă numărul curent este mai mare decât cel anterior, lungimea secvenței curente crește cu 1; altfel secvența se rupe și lungimea devine 1. Reține maximul lungimilor. Fișierul se parcurge o singură dată (timp liniar), iar memoria este constantă (câteva variabile), indiferent de câte numere conține fișierul.

```cpp
#include <iostream>
#include <fstream>
using namespace std;

int main()
{
    ifstream fin("numere.txt");
    int ant, x, lung = 1, lmax = 1;
    fin >> ant;
    while (fin >> x)
    {
        if (x > ant) lung++;
        else lung = 1;
        if (lung > lmax) lmax = lung;
        ant = x;
    }
    cout << lmax;
    return 0;
}
```

Pentru `1 2 2 3 4 5 1`: `1 2` (lung 2), `2` rupe (lung 1), `2 3 4 5` (lung 4), `1` rupe: răspuns **4**.
